

řádné dle předpisů civ. soud. řádu, pro okresní soudy platných, byl oprávněn za řízení, aniž by žalobce byl cenu předmětu sporu snížil, sám od sebe tak učiniti, a převést řízení v řízení bagatelní. Kdyby věc se měla tak, jak tvrdí dovolací stěžovatel, byl by tím spíše vyloučen jeho dovolací rekurs, a musil by býti, hledíc k § 517 c. ř. s., odmítnut. Než o přípustnosti jak žalobceova rekursu, tak i dovolacího rekursu žalovaného nemůže býti hledíc k § 514 c. ř. s. pochybnosti, a je proto třeba jej věcně vyřídit, pokud se týče otázky shora uvedeně. Pro žalobu opoziční dle § 35 ex. ř., o níž tuto jde, jest upravena věcná příslušnost okresního soudu bez ohledu na výši a hodnotu nároku, v jehož prospěch byla exekuce povolena (§ 38 ex. ř.). Treba že §§ 35 a 38 ex. ř. ohledně způsobu řízení neobsahují zvláštního ustanovení, nelze přece přehlédnouti, že tím bylo zavedeno řízení před okresními soudy (§ 431 a násl. c. ř. s.) i pro takové spory, které jinak bylo by projednávat dle řízení před soudy sborovými (§ 226 a násl. c. ř. s.). Dle toho zaujímají žaloby tyto v systému procesuálním zvláštní postavení. Jest arcí pravda, že bagatelní řízení spadá rovněž do rámce řízení před okresními soudy, a že tudíž na žaloby opoziční lze ho užiti, ale to se může státi jen tehdy, jsou-li tu předpoklady § 448 c. ř. s. Dle tohoto zákonného předpisu jest pro zodpovězení otázky, zdali určitý spor dlužno projednat dle řízení bagatelního, či v řízení řádném dle § 431 c. ř. s., rozhodným ocenění předmětu sporu v žalobě. Zákon tedy právě tak jako při rozhodování o otázce věcné příslušnosti (viz §§ 54–60 j. n.), ponechává žalobci, zdali oceněním předmětu sporu nad 100 K chce toho docílit, aby jeho sporná záležitost nebyla projednána dle předpisů bagatelního řízení. Soudu v té příčině nepřisluší žádné rozhodování; jen předpis § 453 c. ř. s. stanoví podobně jako ustanovení § 60 j. n. odst. 1–3 ohledně příslušnosti soudu výjimku z tohoto pravidla ohledně řízení bagatelního. Poněvadž žalobkyně ocenila v žalobě předmět sporu na 200 K, zavedl prvý soud správně řízení řádné, neprávem však za řízení převedl řízení to do řízení bagatelního. Předpisu § 60 j. n., platného jen pro rozhodnutí o otázce příslušnosti mezi soudy sborovými a soudy okresními, bylo neprávem použito, jelikož příslušnost okresního soudu nebyla sporná, a jest proto odůvodněno usnesení rekursního soudu, jímž bylo usnesení prvního soudu změněno.

Čís. 1049.

Opatrovník, jenž zřízen byl osobě nepřítomné při dražbě, jest povinen uplatňovati, že dlužník koná službu vojenskou, a ručí za škodu z opomenutí toho snad vzešlou.

(Rozh. ze dne 10. května 1921, Rv I 100/21.)

Žalovaný notář zřízen byl opatrovníkem ku zastupování žalobce, nastoupivšího válečnou službu vojenskou, v řízení dražebním, vedeném na nemovitosti žalobcevy. Nemovitosti byly exekučně prodány v lednu 1916, aniž by žalovaný byl v zájmu žalobce uplatňoval dobrodiní cíś. nařízení ze dne 29. července 1914, čís. 178 ř. zák. Po svém návratu z válečné služby vojenské v lednu 1919 domáhal se žalobce na žalovaném náhrady škody, jež záležela v rozdílu ceny nemovitostí v lednu 1919 a v den

dražby. Procesní soud první stolice uznal nárok co do důvodu po právu a uvedl mimo jiné v důvodech: Žalovaný hájí se mezi jiným též tím, že byl pouhým opatrovníkem pro doručování (§ 116 c. ř. s.), avšak neprávem, ježto se zde jednalo o opatrovníka osobě nepřítomné ve smyslu §§ 270, 276 obč. zák. pokud se týče §§ 133, 162 ex. ř. (Viz též § 78 ex. ř.). Povinnost takového opatrovníka určena je ustanovením § 276 obč. zák. a § 162 odstavec třetí ex. ř. totiž, že je zástupcem osoby nepřítomné a má záležitosti obstarávat tak, jak je ustanoveno při osobách nezletilých (o tom § 222 násl. obč. zák.), totiž má věnovat záležitosti pozornost řádného a pečlivého otce rodiny a je zodpověden za provinění (§ 228 obč. zák.). Odvolací soud rozsudek potvrdil. Důvody. Povinnosti opatrovníka, zřízeného v řízení dražebním, ustanovuje § 174 ex. ř. v souvislosti s § 162 odstavec druhý a třetí ex. ř. tak, že opatrovník zastupuje toho, pro koho byl zřízen, pokud se nedostaví nebo jiného zástupce nezřídí nebo pokud jeho zájmy zastoupení vyžadují. Již z tohoto všeobecného ustanovení plyne, že žalovaný byl zřízen zástupcem žalobcovým a že tedy opačné tvrzení odvolání odporuje zákonnému ustanovení, které žalovaný jakožto právník dle své odborné vědomosti znáti byl povinen. Tvrzení, že žalovanému nebyl doručen dekret a že nebylo ustanovení ve veřejných listech vyhlášeno, jest novotou, která v řízení v první stolici uvedena nebyla a tedy v řízení odvolacím dle § 486 c. ř. s. přípustnou není. Ostatně jest tvrzení to pravděpodobným, poněvadž ve spisech exekučních jest při dotyčném nařízení soudcově poznámka kanceláře »vypravil 13. října 1915«, z čehož vzhledem k předpisům § 172 j. ř. a vzhledem k tomu, že pro doručení tohoto druhu předepsán jest úřední formulář (čís. 145), který vyplniti náleží kanceláři, souditi dlužno, že dekret vyhotoven a vypraven byl. Nebyl-li edikt vyhlášen, mohlo by to býti jen formální vadou řízení, z níž mohl by důsledky činiti dlužník co do jeho platnosti, nemůže však ničeho měniti na povinnosti uložené žalovanému, aby opatrovance zastupoval. Tím vyvráceny jsou také ostatní vývody odvolání, o tuto okolnost se opírající, zejména jeho tvrzení, že zřízení opatrovníka stalo se způsobem neplatným a tedy vůbec se nestalo. Padá tím tedy i vytýkaný odpor se spisy. Další vývody odvolání, poukazující na to, že bylo věcí soudu, aby nepřítomného zastupoval a o jeho zájmy dbal a že měl po zákonu i z moci úřední exekuci zrušiti dle § 6 cís. nař. z 29. července 1914, čís. 178 ř. zák., nemohou odstraniti zodpovědnost žalovaného, za jeho opomenutí příslušné péče; opomenul-li snad i někdo jiný dle své povinnosti zájmy žalobcovy chrániti, nezabavilo to žalovaného povinnosti té a nemůže ho také zbaviti zodpovědnosti. Naprosto neodůvodněno jest tvrzení, že soud jednal nesprávně, dav usnesení doručiti žalovanému, neboť soud jednal, jak již řečeno bylo, dle předpisů exekučního řádu. Žalobce nemohl nápravy docíliti žalobou pro zmatečnost, poněvadž v řízení byl zastoupen opatrovníkem právě žalovaným, a neposkytovalo mu takového prostředku ani cís. nař. z 29. července 1914, čís. 178 ř. zák., poněvadž vyslovilo toliko nepřípustnost exekuce uhražovací a její zrušení z moci úřední proti vojenským osobám, nikoli však zmatečnost provedeného řízení. Také nemohl použiti zvláštní žaloby § 6 cit. nař., poněvadž byl zastoupen opatrovníkem. Tvrditi, že škoda žalobcova není v příčinné souvislosti se zaviněním žalovaného, zajištěné nelze, poněvadž škoda vznikla provedením dražby, kterému přede-

jíti žalovaný opomenul, ač po zákonu tak učiniti mohl a povinen byl, jsa z důvodu prvním soudem správně uvedených, jak již rozvedeno bylo, povolán zájmy dlužníkovy hájiti.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Výtka, že řízení odvolací stejně jako řízení v první stolici zůstalo neúplným (§ 503 č. 2 c. ř. s.) proto, že nebylo zjištěno, že notáři nebyl doručěn dekret, ustanovující ho za žalobcova opatrovníka, a že ustanovení opatrovníka nebylo ve veřejných listech vyhlášeno, — mohla by býti oprávněna jen tehdy, kdyby zmíněné okolnosti byly pro rozhodnutí důležité. Než tomu tak není. Dle §§ 174 a 162 odstavec druhý ex. ř. může v dražebním řízení býti upuštěno od toho, aby zřízení opatrovníka bylo ediktem oznámeno. A že notář přes to, že mu snad nebyl doručěn zvláštní dekret, dobře byl si vědom toho, že byl zřízen opatrovníkem nepřítomného žalobce ve smyslu §§ 270, 276 obč. zák., 133, 162 odstavec třetí ex. ř., a ne pouze opatrovníkem pro doručování, plyne zřejmě z toho, že za nepřítomného účastnil se roků dražebních a rozvrhových. Vedle § 162 odstavec třetí ex. ř. však bylo jeho povinností, a by zastupoval nepřítomného dotud, dokud tento se nedostavil nebo jiného zástupce soudu nepojmenoval, a jeho zájmy nevyžadovaly již zastoupení dalšího. S hlediska § 503 čís. 4 c. ř. s. uplatňována jest nesprávnost právního posouzení proto, že případnou škodu zavinil v první řadě soud exekuční, nezastaviv ihned sám řízení exekuční, jakmile zvěděl, že žalobce jest ve službě válečné. Než nečinnost soudu nesprošťovala opatrovníka povinnosti, aby v zájmu opatrovance přiměřeným oznámením nebo návrhem dal podnět k zákonnému postupu. Lichou jest námitka, že notář nebyl by bez dekretu oprávněn býval k nějakému právnímu jednání. Vždyť legitimace jeho byla patrna ze spisu exekučních, a kdyby snad soud byl žádal formálně průkaz jeho legitimace, byl by stačil pouhý poukaz na spisy exekuční. Nápravy dle § 6 odstavec třetí čís. nařízení ze dne 29. července 1914, čís. 178 ř. zák. nebo dle § 529 čís. 2. c. ř. s. nebylo možno docíliti a to nejen z důvodů odvolacím soudem vytkého, že dlužník byl v exekučním řízení zastoupen opatrovníkem, nýbrž i proto, že ustanovení §§ 529 a násl. c. ř. s. pro řízení exekuční neplatí (§ 78 ex. ř.). Jinak odkazuje se k rozhodovacím důvodům napadeného rozsudku.

Čís. 1050.

Žaloba o plnění knihovně zajištěných výměnkářských dávek a o náhradu za neposkytnuté dávky není hypotekární žalobou a nelze ji proto knihovně poznamenati.

(Rozh. ze dne 10. května 1921, R II 166/21.)

Žalobkyně domáhala se žalobou plnění výměny, knihovně zajištěné a zaplacení náhrady za její neplnění po určité dobu a žádala též o knihovní poznámku žaloby. Knihovní soud poznámku povolil, rekursní